

REFERAT Senior- og Sundhedsudvalget (2022-2025) d. 05-10-2023

Mødedato   Torsdag d. 05. oktober 2023 kl. 09:00

Mødested   Mødelokale Haderslev

Mødedeltagere   Allan Emiliussen, Lone Ravn, Signe Knappe, Tina Rosenkilde, Preben
Holmberg, Jens Chr. Gjesing, Hanne Pedersen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Budget 2024-2027's betydning for udvalget.....	4
Sundhedsaftalen 2024-2027.....	6
Høring af kvalitetsstandarder 2024 på Senior- og Sundhedsområdet.....	8
Status på udlejning af tomme ældreboliger.....	10
Visitationskriterier for ældre- og handicappede boliger.....	12
Regnskaber for anlægsprojekter over 2 mio. kr. - Senior- og Sundhedsudvalget.....	14
Gensidig Orientering.....	16
Eventuelt.....	17
Underskriftsside.....	18

Punkt 119: Godkendelse af dagsorden

22/28

Indstilling

Direktøren for Social- og Sundhed indstiller, at

- Dagsordenen godkendes

Beslutning i Senior- og Sundhedsudvalget den 05-10-2023

Godkendt.

Punkt 120: Budget 2024-2027's betydning for udvalget

23/5163

Sagsresume

Orientering om budget 2024-2027 og betydningen for udvalget.

Kommunalbestyrelsen forventes den 3. oktober 2023 at vedtage et budget for 2024 og overslagsårene 2025-2027.

Samlet set tilføres driftsbudgettet 17,4 mio. kr. i 2024. Udvalget har 4 anlægsprojekter i budgettet.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen forventes den 3. oktober 2023 at vedtage budgettet for 2024 med overslagsårene 2025-2027. Udvalget får tilført 17,4 mio. kr. i 2024 på driftsrammen fordelt på nedenstående:

- Lov- og Cirkulæreprogrammet 0,2 mio. kr.
- Demografi 8,2 mio. kr.
- Færre ensomme mennesker i Haderslev Kommune 0,4 mio. kr.
- Vederlagsfri fysioterapi 1,5 mio. kr.
- Tomgangsleje 3,0 mio. kr.
- Videreudvikling af plejehjem i eget hjem 4,1 mio. kr.

Af forligsteksten fremgår det blandt andet at:

- Forligspartierne støtter op om projektet ”plejehjem i eget hjem” og tager udgangspunkt i behovet for pleje frem for den fysiske kapacitet i ældre- og plejeboliger.
- Forligspartierne er enige om at fastholde udfasningen af Hiort Lorenzen som plejehjem. Bygningerne vil fremadrettet kunne anvendes til andre formål som fx senior- eller ældreboligbofællesskab. Omdannelsen vil kræve, at ejeren af bygningen, Haderslev Boligselskab, vil indgå i omdannelsen. Samtidig vil Social- og Boligstyrelsen skulle godkende ændringerne i anvendelsen af bygningen. Der vil skulle udarbejdes en konkret plan for bygningerne og evt. udgifter vil skulle finansieres af puljen til strukturelle ændringer på borgernære områder.
- Forligspartierne ønsker, at der i løbet af 2024 via et byudviklingsprojekt sker en afklaring af, hvad den ældste del af Engparken skal anvendes til. Land- og Byudviklingsudvalget indgår i dialogen med Vision Gram og understøtter borgerinddragelse i processen.
- Forligspartierne forventer, at den økonomiske udfordring i forhold til tomgang vil falde løbende i takt med, at ældre- og plejeboligerne kan afhændes, og en del af driften omlægges til ”plejehjem i eget hjem”. Senior- og Sundhedsudvalget skal fremlægge en plan for aftrapning af udgifterne til tomgang for Økonomiudvalget primo 2024.
- Forligspartierne ønsker at gøre en indsats for at forebygge ensomhed blandt borgerne i Haderslev Kommune. Der afsættes 0,4 mio. kr. i 2024 og 2025.

På baggrund af det aktuelle aktivitetsniveau vil forvaltningen udarbejde et økonomisk overblik for 2024 til udvalgsrådet i november.

Udvalget har i budgetforliget fået tilført 1 mio. kr. til velfærdsteknologiske og digitale løsninger i 2027 og har efterfølgende nedenstående anlægsprojekter på investeringsoversigten:

Investeringsoversigt - i mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Opførelse af 16 Ældreboliger på Højmarken i Gram	8,278	-	-	-
Servicearealer på Højmarken i Gram, indtægter	-0,600	-	-	-
Servicearealer på Højmarken i Gram, udgifter	2,000	-	-	-
Velfærdsteknologi til demensvenlige ældreboliger	1,600	-	-	-
Velfærdsteknologiske og digitale løsninger	1,000	1,000	1,000	1,000
Teknisk infrastruktur - ladestandere til elbiler	1,500	-	-	-
I alt	13,778	1,000	1,000	1,000

Procedure

Senior- og Sundhedsudvalget den 5. oktober 2023

Beslutning i Senior- og Sundhedsudvalget den 05-10-2023

Taget til efterretning.

Punkt 121: Sundhedsaftalen 2024-2027

23/2973

Sagsresume

I denne sag bedes Sundhedsaftalen 2024-2027 godkendes.

Sundhedsaftalen er den formelle overordnede ramme for det tværsektorielle samarbejde i sundhedsvæsenet mellem region, kommuner og almen praksis. Sundhedsaftalen udarbejdes af Sundhedssamarbejdsudvalget, hvor Haderslev Kommune er repræsenteret ved Næstformand i udvalget, Borgmester Mads Skau.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at Senior- og Sundhedsudvalget og Økonomiudvalget overfor Haderslev Kommunalbestyrelse anbefaler, at

- Sundhedsaftalen 2024-2027 godkendes

Sagsfremstilling

Sundhedssamarbejdsudvalget har tilpasset Sundhedsaftalen ud fra de indkomne høringssvar, som blandt andet Haderslev Kommune indsendte i august 2023 (vedhæftet som bilag). Den endelige version af Sundhedsaftalen 2024-2027 er vedhæftet som bilag.

På baggrund af høringssvarene, er der blandt andet imødekommet et ønske om, at børn og unge fremhæves som en målgruppe, der er særligt fokus på, under visionsområdet omkring sundhedsfremme og forebyggelse.

Sundhedsaftalen 2024-2027 er bygget op omkring de politiske visioner, målsætninger og grundprincipper, som Sundhedssamarbejdsudvalget har valgt at prioritere.

Prioriteringen i denne sundhedsaftaleperiode tager sit udspring i de udfordringer, kommuner, region og almen praksis står overfor og fokus for arbejdet sættes der, hvor der kan skabes mest værdi for borgeren.

Sundhedssamarbejdsudvalget har en overordnet vision om at udvikle det samlede sundhedsvæsen og skabe mere lighed i sundhed for hele den syddanske befolkning.

Derudover indeholder høringsudkast til Sundhedsaftalen 2024-2027 fire underliggende visioner:

- Vi samarbejder om børn og unges mentale trivsel gennem forebyggelse og tidlig opsporing, aktiviteter og fællesskaber der fremmer den mentale sundhed
- Vi samarbejder om at skabe gode overgange for ældre borgere, borgere med kronisk sygdom samt borgere med psykiske lidelser
- Vi samarbejder om flere sunde leveår via sundhedsfremme og forebyggelse med særligt fokus på børn og unge i forhold til et tobaks- og nikotinfrit Syddanmark, sund alkoholkultur og vægt og fysisk aktivitet
- Vi samarbejder om at skabe sammenhæng til uddannelsesområdet og beskæftigelsesområdet

Visionerne i Sundhedsaftalen ligger i tråd med de områder og prioriteringer som Haderslev Kommune allerede har fokus på og støtter udviklingen og samarbejdet herom.

Procedure

- Senior- og Sundhedsudvalget den 05. oktober 2023
- Økonomiudvalget den 24. oktober 2023
- Haderslev Kommunalbestyrelse den 31. oktober 2023

Beslutning i Senior- og Sundhedsudvalget den 05-10-2023

Godkendt.

Bilag

Sundhedsaftalen 2024-2027_endelig.pdf

Haderslev Kommunes høringssvar på Sundhedsaftalen 2024-2027.pdf

Punkt 122: Høring af kvalitetsstandarder 2024 på Senior- og Sundhedsområdet

23/19385

Sagsresume

Senior- og Sundhedsudvalget skal årligt godkende kvalitetsstandarder for service til borgerne på udvalgets område.

I denne sag skal udvalget drøfte og sende kvalitetsstandarderne for 2024 i høring hos Seniorrådet og Handicaprådet. På udvalgsrådet i december 2023 får udvalget rådernes høringssvar forelagt, og kvalitetsstandarderne forelægges til endelig godkendelse.

Kvalitetsstandarderne beskriver rammen for serviceniveauet i de tilbud, som Social og Sundhed har til borgerne - og tegner et billede af, hvad man som borger kan forvente. De nye kvalitetsstandarder vil gælde fra den 1. januar 2024 og vil være tilgængelige på Haderslev Kommunes hjemmeside.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at

- Senior- og Sundhedsudvalget sender kvalitetsstandarderne i høring

Sagsfremstilling

Det er målet, at borgerne mødes med respekt, nysgerrighed og empati i den service, der leveres af medarbejderne i Social og Sundhed. Den hjælp og støtte, som Social og Sundhed leverer, skal tage udgangspunkt i det, der er mest værdifuldt for den enkelte, og leveres inden for de økonomiske rammer, der er.

Langt de fleste mennesker ønsker at bestemme over deres eget liv og leve uafhængigt af kommunal hjælp. Det kan dog ikke altid lade sig gøre. Kvalitetsstandarderne beskriver, hvilken hjælp der leveres, når borgerne har brug for hjælp og har vanskeligt ved at klare hverdagens opgaver selv. Er der tale om forebyggende tilbud, som alle inden for bestemte aldersklasser får, beskrives rammerne for tilbuddet.

Målet med kvalitetsstandarderne er at skabe grundlag for en god dialog mellem borgerne og kommunen omkring behov, forventninger og serviceniveau. Der er kun sket mindre justeringer i kvalitetsstandarderne, med undtagelse af kvalitetsstandard for at få hjælp til en ældre- og handicapeget bolig som behandles i en særskilt sag.

I bilagene er ændringer og nye tilføjelser markeret med gult. Slettede afsnit/sætninger er skrevet med rødt og overstreget. Der er udelukkende sket ændringer, siden sidste år, i bilagene 1-5. Bilag 6-16 er uden ændringer.

Høringsproces

På baggrund af anbefaling fra rådene om høring af kvalitetsstandarderne, anbefales det, at høringsprocessen for kvalitetsstandarderne ændres til en dialogbaseret høring.

Det anbefales, at der afholdes et møde af én times varighed i forlængelse af rådsmøderne i oktober, hvor forvaltningen deltager og gennemgår de kvalitetsstandarder, hvor der er sket ændringer siden sidste år med fokus på;

- Formål
- Målgruppe
- Indhold
- Ændringer i forhold til foregående år

Udvalget vil blive præsenteret for en skriftlig opsamling af høringen.

Kvalitetsstandarden for ældre- og handicapvenlige boliger behandles selvstændigt, jf. sag 124 og medtages derfor ikke i denne sag.

Procedure

- Senior- og Sundhedsudvalget den 05. oktober 2023 (sendes i høring)
- Seniorrådet den 23. oktober 2023 (dialogbaseret høring)
- Senior- og Sundhedsudvalget den 07. december 2023 (endelig godkendelse)

Beslutning i Senior- og Sundhedsudvalget den 05-10-2023

Kvalitetsstandarderne sendes i høring med de indkomne bemærkninger.

Bilag

Praktisk hjælp Kvalitetsstandard 2024.docx

Personlig pleje og praktisk hjælp på plejecentre 2024.docx

Personlig pleje Kvalitetsstandard 2024.docx

Omsorgsklippekort Kvalitetsstandard 2024.docx

Kvalitetsstandard for forebyggende Hjemmebesøg 2024.docx

Godt at vide når du har brug for hjælp 2024.docx

Aflastning og afløsning 2024.docx

Madservice Kvalitetsstandard 2024.docx

Plejebolig Kvalitetsstandard 2024.docx

Personlig Hjælper Kvalitetsstandard 2024.docx

Rehabilitering Kvalitetsstandard 2024.docx

Kvalitetsstandard for intervaller Tandplejen 2024.docx

Hjælpemidler Kvalitetsstandard 2024.docx

Kvalitetsstandard for genoptræning efter sygdom og vedligeholdende træning 2024.docx

Kvalitetsstandard for genoptræning efter sygehusophold 2024.docx

Kvalitetsstandard for vederlagsfri fysioterapi 2024.docx

Punkt 123: Status på udlejning af tomme ældreboliger

23/2753

Sagsresume

I denne sag gives Senior- og Sundhedsudvalget en status på udlejningen af de ledige ældreboliger i Haderslev Kommune til interesserede borgere, der ikke er visiterede til en ældrebolig.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 27. juni at godkende tidsbegrænset udlejning til borgere der ikke er visiteret til en ældrebolig, med henblik på at nedbringe tomgangsudgifterne fra de ledige ældreboliger.

Laila Løhde, konsulent i Social & Sundhed deltager på mødet med nyeste status.

Indstilling

Direktøren for Social- og Sundhed indstiller, at

- Orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Senior- og Sundhedsudvalget har løbende drøftet at gøre det muligt for andre end visiterede borgere at leje de ledige ældreboliger i Haderslev Kommune ud. Med afsæt i stigende udgifter til tomgangsleje og det politiske ønske, vedtog Kommunalbestyrelsen på sit møde den 27. juni 2023 [Referat \(haderslev.dk\)](#) (punkt 111), at ledige ældreboliger kan udlejes tidsbegrænset til personer uden for den berettigede personkreds.

Indtil nu har 48 borgere søgt om en af de ledige boliger:

- 15 har takket ja,
- 5 har foreløbig takket nej,
- 10 har definitivt takket nej og
- 18 har fået tilsendt tilbud eller får tilsendt tilbud i den kommende tid

Visitationen er i løbende dialog med interesserede borgere.

Indtil videre, tegner der sig et billede af at der er god søgning til ældreboligerne på Hjortebrovej (ved Humletoften), Bakkebo og Rådmandsvej.

Der er også enkelte der søger boliger i Vojens og Gram, men efterspørgslen er ikke dækkende. Der er ingen – eller meget begrænset – interesse for de ledige boliger på Avnøvej i Fjelstrup, Øsbygade i Øsby og Østergade i Vojens.

Forvaltningen arbejder med at kortlægge kapacitet, vedligeholdelsesstand, muligheder osv. for hele ældreboligmassen i Haderslev Kommune. Udvalget vil løbende blive holdt orienteret.

Økonomiske forhold

Udlejningen til borgere udenfor den berettigede personkreds på det nuværende niveau (15 udlejede boliger), medfører at udgifterne til tomgangsleje reduceres med 0,075 kr. pr. måned, svarende til 0,900 mio. kr. årligt.

Procedure

Senior- og Sundhedsudvalget den 5. oktober 2023

Beslutning i Senior- og Sundhedsudvalget den 05-10-2023

Taget til efterretning.

Punkt 124: Visitationskriterier for ældre- og handicapegnede boliger

23/17488

Sagsresume

I denne sag bedes Senior- og Sundhedsudvalget godkende kvalitetsstandarden for de reviderede visitationskriterier for tildeling af ældreboliger.

De reviderede visitationskriterier er udarbejdet på baggrund af udvalgets drøftelser samt høring i Haderslev Seniorråd. Kriterierne åbner op for, at flere borgere i Haderslev Kommune får mulighed for at blive tildelt en ældrebolig.

Laila Løhde, konsulent i Social & Sundhed deltager under punktet.

Beslutningskompetencen er i Senior- og Sundhedsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at

- Kvalitetsstandarden for visitationskriterierne for tildeling af ældreboliger godkendes

Sagsfremstilling

På udvalgsrådet den 10. august 2023 [Referat \(haderslev.dk\)](#) (punkt 96) bad Senior- og Sundhedsudvalget forvaltningen om at udarbejde forslag til alternative visitationskriterier, der inden for den eksisterende økonomiske ramme, udvider målgruppen for ældreboliger.

På baggrund af udvalgets drøftelser samt høring i Haderslev Seniorråd præsenteres de reviderede visitationskriterier (bilag 1). Seniorrådets høringssvar er vedlagt sagen (bilag 2). Overblik over hvor mange der flytter til/fra kommunen i ældre- og plejeboliger er vedlagt sagen (bilag 3).

I bilag 1 - forslaget til nye kriterier - er ændringer og nye tilføjelser markeret med gult. Slettede afsnit/sætninger er skrevet med rødt og overstreget. Der er ikke foretaget yderligere ændringer i kriterierne efter høringen.

Med ændrede visitationskriterier forventes det, at flere seniorer vil få tilbudt en ældrebolig i Haderslev Kommune. Og sammen med den midlertidige udlejning udenfor den berettigede personkreds, forventes det også, at tomgangen i ældreboligerne mindskes. Der forventes dog stadig betydelige udgifter til tomgangsleje i ældreboliger de kommende år, idet de lukkede plejecentre indgår i den samlede opgørelse af tomgangsudgifter (på nuværende tidspunkt udgør disse pladser knap 40 procent af de samlede udgifter) - men også fordi de ordinære ældreboligers geografiske placering og bygningsmæssige stand har betydning for efterspørgslen.

Også den generelle samfundsudvikling har betydning; mange søger fx mod byerne, vi lever længere - og mange seniorer har et større ønske om selv at træffe aktive valg for deres boligsituation. Det kan derfor overvejes om porteføljen af ældreboliger fremadrettet skal mindskes - fx ved at gå i dialog med boligselskaberne om ommærkning til familieboliger eller muligheden for frasalg af nogle af boligerne på sigt.

Yderligere udvidelse af visitation til ældrebolig

Senior- og Sundhedsudvalget bad på mødet den 14. september 2023, forvaltningen om at få afdækket de juridiske og økonomiske konsekvenser ved at udvide målgruppen yderligere til også at omfatte ældre og mennesker med handicap, der har et stærkt og velbegrundet ønske om øget tryghed.

Juridisk set er det muligt at udvide målgruppen yderligere. Der er ikke i lovgivningen fastsat nærmere retningslinjer for kommunens visitation til boligerne. Det er derfor op til den enkelte kommune at udfærdige saglige kriterier for visitationen. Kriterierne skal være gennemskuelige og der skal være lige muligheder for alle.

En yderligere udvidelse af målgruppen vil potentielt medføre at udgifterne til borgere på plejecentre i andre kommuner stiger, hvis fraflytningen fra Haderslev Kommune sker i samme takt som de seneste år. De historiske flyttemønstre fra 2018-2022 ses af bilag 3.

Den økonomiske konsekvens af endnu videre rammer for tildeling af ældreboliger er vanskelig at beregne. Det, at man flytter i en ældrebolig i Haderslev Kommune, medfører ikke øgede udgifter isoleret set. Men hvis en visiteret borger flytter ud af kommunen og skal have praktisk hjælp eller personlig pleje i ældreboligen – eller flytter videre til et plejecenter, medfører det en betalingsforpligtelse for Haderslev Kommune. I 2022 var den samlede udgift til praktisk og personlig pleje hos borgere i ældrebolig udenfor Haderslev Kommune 3,278 mio. kr.

Økonomiske forhold

Hvis en borger visiteres til plejebolig, betaler Haderslev Kommune i gennemsnit 0,615 mio. kr.

pr. borger der er rejst ud af kommunen og bor på plejecenter, hvorimod en plejecenterplads i Haderslev gennemsnitligt koster 0,539 mio. kr. Det betyder, at det koster 0,076 mio. kr. mere pr. borger der vælger et plejecentertilbud udenfor kommunen fremfor i Haderslev Kommune. Hvis 10 ekstra borgere flytter ud af kommunen og ind på et plejecenter i en anden kommune, så koster den 0,760 mio. kr. ekstra pr. år.

Procedure

Senior- og Sundhedsudvalget den 05. oktober 2023

Beslutning i Senior- og Sundhedsudvalget den 05-10-2023

Drøftet. Der tages på næstkommende møde stilling til et revideret udkast.

Bilag

Ældre- og handicapvenlige boliger 2023

Høringsvar_Seniorrådet_Ændrede visitationskriterier for ældreboliger_20230918.pdf

Overblik over til- og fraflytning 2018-2022

Punkt 125: Regnskaber for anlægsprojekter over 2 mio. kr. - Senior- og Sundhedsudvalget

20/9881

Sagsresume

Godkendelse af anlægsregnskaber vedr. udvidelse af Sundhedscenter Haderslev og brandsikring af Humletoften og Hiort Lorenzen Plejecenter. Samlet er der et netto mindreforbrug på 0,006 mio. kr.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at Senior- og Sundhedsudvalget og Økonomiudvalget over for Haderslev Kommunalbestyrelse anbefaler, at

- Regnskaberne for de to anlægsprojekter godkendes.

Sagsfremstilling

Anlægsregnskaber over 2,000 mio. kr. skal godkendes af Haderslev Kommunalbestyrelse.

Senior- og Sundhedsudvalget afslutter to anlægsprojekter:

- Brandsikring af Humletoften og Hiort Lorenzen Plejecenter
- Udvidelse af Sundhedscenter Haderslev

Projekt	Mio. kr.				Bemærkninger
	U/I	Anlægsbevilling	Regnskab	Afvigelse	
Brandsikring af Humletoften og Hiort Lorenzen Plejecenter	U	3,340	3,325	0,015	Brandsikringstiltagene er gennemført på begge plejecentre, så de nu lever op til de gældende brandsikkerhedskrav. Projektet blev afsluttet med et mindreforbrug på 0,015 mio. kr., som tilføres kassen i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Projekt	Mio. kr.				Bemærkninger
	U/I	Anlægsbevilling	Regnskab	Afvigelse	

Udvidelse af	U	15,167	15,176	-0,009	Udvidelsen af Sundhedscenter Haderslev er afsluttet og taget i brug.
Sundhedscenter	I	-7,280	-7,280	0,000	Projektet bliver afsluttet med et merforbrug på 0,009 mio. kr., som tages af kassen i forbindelse med regnskabsafslutningen.
Haderslev	N	7,887	7,896	-0,009	

Økonomiske forhold

Det samlede mindreforbrug på de to afsluttede anlægsprojekter tilføres kassen i forbindelse med regnskabsafslutningen for 2023.

Procedure

- Senior og Sundhedsudvalget den 5. oktober 2023
- Økonomiudvalget den 24. oktober 2023
- Haderslev Kommunalbestyrelse den 31. oktober 2023

Beslutning i Senior- og Sundhedsudvalget den 05-10-2023

Godkendt.

Punkt 126: Gensidig Orientering

22/28

Bilag

Orienteringer til mødet i Senior- og Sundhedsudvalget den 05. oktober 2023

Haderslev Udsatteråd_Kommentar_Budget 2024 samt overslagsår_Haderslev Kommune_social - og handicapområdet 20230919.pdf

Kommentar til budget 2024 og overslagsårene for Haderslev Kommune på ældreområdet. Seniorrådet 2023 - 20230918.pdf

Underskrevet Samarbejdsaftale Haderslev Kommune og FrivilligCenter Haderslev.pdf

Referat af dialogmøde den 26.09.2023.pdf

Punkt 127: Eventuell

22/28

Punkt 128: Underskriftsside

22/28

Sagsresume

Senior- og Sundhedsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.